

VERSLAG VAN DE GEMEENTERAAD VAN 28 JUNI 2021

Aanwezig: Jordi Boulet, voorzitter
Werner Raskin, burgemeester
Bert Vertessen, Yves Croux, Johan Schoefs, Heidi Berx, schepenen
Alfons Capiot, Serge Voncken, Linda Verjans, Michel Vanroy, Carine Moors, Wim Hellinx,
Wendy Bollen, Christiaan Hex, Mieke Claesen, Marc Bamps, Stanny Crommen, Eddy
Vandecaetsbeek, Jasper Goffin, raadsleden
Geert Rouffa, algemeen directeur

Verontschuldigd: Liesbeth Werelds, Ria Moesen, raadsleden

De vergadering wordt geopend om 19u00

In openbare vergadering

01 Secretariaat (gemeente) - Principiële beslissing tot samenvoeging van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt - Goedkeuring

De gemeenteraad beslist met unanimititeit om principiële goedkeuring te verlenen aan een vrijwillige samenvoeging van de gemeente Hoeselt met de stad Bilzen. De voorgenomen samenvoeging dient verder onderzocht te worden met het oog op een definitieve goedkeuring van het voorstel tot samenvoeging door de gemeenteraad en indiening van dit voorstel bij de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december 2023.

De gemeenteraden van Bilzen, Hoeselt en Riemst beslisten in de maand oktober 2020 om een haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke fusie te laten uitvoeren. Het onderzoek werd toegewezen aan IDEA Consult en uitgevoerd in de periode november 2020-juni 2021.

Er vond tijdens het traject een zelfevaluatie plaats in elk van de besturen en er kwamen overlegmomenten en werksessies met medewerkers alsook een uitgebreide screening van data en informatie. Op drie momenten in het traject waren er ook info- en consultatiemomenten voor de gemeenteraadsleden. De opvolging van het onderzoek gebeurde vanuit een begeleidingsgroep samengesteld uit twee politieke vertegenwoordigers vanuit elk van de colleges van burgemeester en schepenen.

De uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek heeft de vertegenwoordigers van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt overtuigd dat een fusie een meerwaarde kan betekenen voor beide gemeenten. Beide besturen willen het fusiespoor dan ook ten gronde verder verkennen. De gemeente Riemst heeft zich aan het einde van het traject terug getrokken. De vertegenwoordigers van de gemeente Riemst gaven in de begeleidingsgroep te kennen dat er geen draagvlak zou kunnen gevonden worden bij hun raadsleden. De argumentatie van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt om het fusietraject verder te zetten is driedelig.

Bestuurskracht onder druk

De verwachtingen ten aanzien van de lokale besturen zijn de laatste jaren sterk toegenomen. Enerzijds worden, vertrekkende vanuit het versterken van de lokale autonomie, steeds meer bevoegdheden vanuit de Vlaamse overheid gedecentraliseerd naar de lokale besturen. Anderzijds verwachten burgers veilige en aantrekkelijke steden/dorpskernen, veel en diverse mogelijkheden voor vrijetijdsbeleving, een kwaliteitsvolle (digitale) dienstverlening, snelle communicatie,... Ook de maatschappelijke uitdagingen voor de lokale besturen worden steeds complexer.

Vanuit deze evoluties komt de bestuurskracht of de verhouding tussen taakstelling en beschikbare middelen (financiën en personeel) onder spanning. Onderzoek bevestigt dat in het bijzonder kleine gemeenten het bijvoorbeeld moeilijk hebben om een professioneel communicatiebeleid te voeren (Thomas More, het grote communicatieonderzoek, 2017), om verwachtingen in te lossen op vlak van digitalisering (I-monitor, 2016) alsook over minder vrije beleidsruimte beschikken (IDEA Consult, 2016). Kleine besturen ondervinden ook meer en meer moeite om medewerkers aan te trekken.

Schaal kan het verschil maken

Schaalvergroting vindt plaats in tal van domeinen zoals veiligheid, sociale huisvesting, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. Deze tendens breidt zich uit in het bestuurlijk landschap, op lokaal niveau. In 2019 zagen in Vlaanderen 7 nieuwe gemeenten het daglicht.

De Vlaamse Regering wil schaalvergroting ondersteunen om sterke en bestuurskrachtige lokale besturen te creëren. Ze stimuleert en ondersteunt fusies van gemeenten via verschillende maatregelen zoals een schuldovername, een garantieregeling voor verschillende fondsen, een optimalisatie van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en een ondersteunende opdracht voor de provinciegouverneurs.

Toekomstgericht besturen

Besturen is verder kijken dan vandaag en zich voorbereiden op morgen. Het is de wens én de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur van Hoeselt en het stadsbestuur van Bilzen om ook in de toekomst een daadkrachtig bestuur te zijn met een kwalitatieve dienstverlening voor de inwoners en voldoende investeringsmogelijkheden. Het bestuur wil de toekomst mee vorm geven en niet alleen ondergaan. Schaal maakt daarin een verschil. De mogelijke samenvoeging van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt vormt vanuit dat perspectief een wissel op de toekomst.

De perspectiefnota van IDEA Consult, die het resultaat is van het haalbaarheidsonderzoek, duidt de potentiële meerwaarden aan voor burgers, beleidsmakers en medewerkers. Het gaat om:

- betere dienstverlening
 - grotere diensten kunnen de continuïteit op permanente basis waarborgen;
 - meer specialisatie om de toenemende complexiteit van samenlevingsvraagstukken en regelgeving te kunnen opvolgen;
 - een verruimde toegankelijkheid van de dienstverlening voor burgers en ondernemers, zowel digitaal, als via de klassieke kanalen;
 - verruimde mogelijkheden voor outreachend werken naar kwetsbare doelgroepen.
- meer ruimte voor langetermijnbeleid en toekomstgerichte investeringen
 - binnen de ruimere teams kunnen taken worden gehegroepeerd en komt er capaciteit vrij om in te zetten voor langetermijnvisie en een sterkere regie vanuit het lokaal bestuur;
 - uit onderzoek is gebleken dat het aandeel verplichte taken van het bestuur (medebewind) minder doorweegt in het budget naargelang de grootte van de gemeente. Dat betekent dat er door een fusie meer vrije beleidsruimte en dus investeringsruimte ontstaat voor beide gemeenten.
- een sterkere organisatiestructuur
 - door het bundelen van de capaciteit kunnen de ondersteunende functies verder worden geprofessionaliseerd (personeel, ICT, financiën, logistiek,...);
 - er ontstaan meer ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers en een sterkere wervingskracht naar nieuwe medewerkers.

De titel van de perspectiefnota van IDEA Consult drukt duidelijk uit wat de twee besturen voor ogen hebben: 'samen grenzen verleggen'. Geen loutere optelsom maken van de bestaande situatie, maar een vernieuwend project vorm geven voor de komende generaties.

Zoals ook in de perspectiefnota geduid, beseft de besturen dat de genoemde voordelen van fusie niet absoluut zijn. Groter houdt ook het gevaar in van meer afstand, van minder betrokkenheid en meer bureaucratie. Vandaar dat ze in de voorlopige klijntijnen voor het toekomstproject grote aandacht wil geven aan een dorpenbeleid. Het gaat om een fusie van 23 dorpen i.p.v. 2 gemeenten.

Hoewel de vertegenwoordigers van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt principieel geloven in de potentiële meerwaarde van fusie blijven er nog heel wat zaken verder uit te klaren en te verfijnen. Voorafgaand aan een definitieve fusiebeslissing willen de besturen dan ook grondiger afstemmen over tal van thema's en consensus zoeken over een eengemaakt beleid en een eengemaakte organisatie in de toekomst. In aparte onderdelen van de perspectiefnota van IDEA Consult wordt beschreven hoe dit traject de komende maanden zal worden aangepakt. Communicatie en participatie is als een apart onderdeel opgenomen omdat medewerkers en burgers actief in het veranderingstraject zullen worden betrokken.

Deze intentie tot samenvoeging wordt gedeeld door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoeselt en de stad Bilzen.

Jordi Boulet, voorzitter, opent de gemeenteraad en heet de burgemeester, de schepenen, de raadsleden en de mensen van de pers welkom. Hij verwelkomt tevens de kijkers die de zitting van de gemeenteraad volgen via de livestream en verduidelijkt dat het gaat om een extra gemeenteraad met slechts één agendapunt zijnde de principiële goedkeuring van de fusie tussen de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt. De raadsleden Ria Moesen en Liesbeth Werelds zijn verontschuldigd. Voorzitter Jordi Boulet geeft vervolgens het woord aan burgemeester Werner Raskin.

Burgemeester Werner Raskin geeft aan dat hij als burgemeester de komende tien minuten een uiteenzetting zal geven betreffende dit zeer belangrijk agendapunt. Allereerst benadrukt hij dat dit geen definitieve beslissing is. De definitieve beslissing tot fusie wordt pas genomen in december 2023 na een grondig onderzoek en na overleg met de bevolking. De uitkomst van het bijgevoegde haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd door Idea Consult heeft de vertegenwoordigers van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt ervan overtuigd dat een mogelijke fusie een meerwaarde kan betekenen voor beide gemeenten. Beide besturen willen het fusiespoor dan ook ten gronde verder verkennen. De gemeente Riemst heeft aan het einde van dit traject de rol gelost. De vertegenwoordigers van de gemeente Riemst gaven in de beleidsgroep te kennen dat er geen draagvlak zou kunnen gevonden worden bij hun raadsleden. Burgemeester Werner Raskin verduidelijkt nogmaals dat de argumentatie van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt om het fusietraject verder te zetten drieledig is.

Ten eerste staat de bestuurskracht vandaag onder druk, aldus burgemeester Werner Raskin. De verwachtingen ten aanzien van de lokale besturen zijn de laatste jaren sterk toegenomen. Enerzijds worden meer bevoegdheden vanuit de Vlaamse Overheid gedecentraliseerd naar de lokale besturen en anderzijds verwachten de burgers veilige en aantrekkelijke steden en dorpskernen met diverse mogelijkheden en vrijetijdsbeleving. Verder wenst men ook een kwalitatieve digitale dienstverlening en snellere communicatie. Ook de maatschappelijke uitdaging voor de lokale besturen worden steeds complexer. Door deze evolutie komt de bestuurskracht - de verhouding tussen de taakstelling en de beschikbare middelen - onder spanning te staan. Onderzoek bevestigt dat kleinere gemeenten het bvb. moeilijk hebben om een professioneel communicatiebeleid te voeren, dat het moeilijk is om verwachtingen in te lossen op vlak van digitalisering en dat ze over minder vrije beleidsruimte beschikken. Kleine besturen ondervinden ook meer en meer moeite om medewerkers aan te trekken. Zelfs de stad Bilzen heeft hiermee te maken.

Ten tweede herhaalt burgemeester Werner Raskin dat schaal het verschil kan maken. Schaalvergroting vindt plaats in tal van domeinen zoals veiligheid, sociale huisvesting, onderwijs, maatschappelijke dienstverlening. Deze tendens zet zich door in het bestuurlijk landschap op lokaal niveau. In 2019 zagen in Vlaanderen zeven nieuwe gemeenten het daglicht. Maar ook vandaag overleggen veel gemeenten in Limburg om samen te smelten. De Vlaamse Overheid wil schaalvergroting ondersteunen om sterke en bestuurskrachtige lokale besturen te creëren. Ze stimuleert en ondersteunt fusies van gemeenten via verschillende maatregelen. Zoals een schuldovername en een garantieregeling voor verschillende fondsen en ze ondersteunt de opdracht via de diensten van de Limburgse gouverneur.

En ten derde vernoemt burgemeester Werner Raskin het 'toekomstgericht besturen'. Besturen is inderdaad verder kijken dan vandaag en zich nu al voorbereiden op morgen. Het is de wens en de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur van Hoeselt en het stadsbestuur van Bilzen om ook in de toekomst een daadkrachtig bestuur te zijn. En dit met kwalitatieve investeringsmogelijkheden voor en in de 23 dorpen. Het bestuur wil de toekomst mee vorm geven en niet alleen ondergaan. En schaal maakt daarin wel degelijk een verschil. De

mogelijke samenvoeging van de stad Bilzen met de gemeente Hoeselt vormt vanuit dat perspectief een wissel op de toekomst. De perspectiefnota van Idea Consult die het resultaat is van het haalbaarheidsonderzoek duidt de potentiële meerwaarde aan voor burgers, beleidsmakers en medewerkers. Deze zit in een betere dienstverlening, meer ruimte voor lange termijn beleid en toekomstgerichte investeringen, een sterkere organisatiestructuur. Burgemeester Werner Raskin stelt dat de titel van de perspectiefnota van Idea Consult duidelijk uitdrukt wat de twee besturen voor ogen hebben: 'Samen grenzen verleggen'. Geen loutere optelsom maken van een bestaande situatie, maar vernieuwen om het project vorm te geven voor de komende generaties. En zoals ook in de perspectiefnota geduid beseft het bestuur dat de genoemde voordelen van fusie niet altijd absoluut zijn. Groter houdt ook een gevaar in van meer afstand, minder betrokkenheid en meer bureaucratie. Vandaar dat het bestuur in de voorlopige krijtlijnen voor het toekomstproject grote aandacht wil geven aan een dorpenbeleid. Het gaat over een fusie van 23 dorpen in plaats van 2 gemeenten.

Burgemeester Werner Raskin herhaalt de stelling dat hoewel de vertegenwoordigers van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt principieel geloven in de potentiële meerwaarde van een fusie er nog heel wat zaken verder uit te klaren of te verfijnen zijn. Voorafgaande aan een definitieve beslissing inzake fusie willen de besturen dan ook grondiger afstemmen over tal van thema's en een consensus zoeken over een eengemaakt beleid en een eengemaakte organisatie in de toekomst. In aparte onderdelen van de perspectiefnota van Idea Consult wordt beschreven hoe dit traject de komende maanden zal worden aangepakt. Communicatie en participatie zijn als een apart onderdeel opgenomen opdat de medewerkers en burgers actief in een veranderingstraject zullen worden betrokken. Deze intentie tot samenvoeging wordt gedeeld door het college van burgemeester en schepenen van beide gemeenten, de gemeente Hoeselt en de stad Bilzen.

Voorzitter Jordi Boulet dankt de burgemeester voor de toelichting en geeft aan dat er nu zal worden overgegaan tot de stemverklaringen. Iedere politieke fractie krijgt een 10-tal minuten de tijd om een stemverklaring te doen. Hierbij komt de grootste fractie eerst aan het woord en vervolgens de overige politiek fracties in orde van grootte. Het woord is eerst aan de fractie VLD plus.

Raadslid Michel Vanroy geeft aan dat iedereen in deze gemeenteraad weet dat VLD plus vorige legislatuur geen voorstander was van een fusie met Bilzen. Omdat de drie andere partijen in de gemeenteraad zich echter wel uitspraken als sterke voorstanders van een fusie werd dit natuurlijk een thema bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Ondanks de toenmalige stellingname tegen een fusie zal de fractie VLD plus straks het voorliggend agendapunt om de fusie verder te bestuderen en uit te werken mee goedkeuren, want dit is de enige manier om een correcte beslissing te kunnen nemen in het mogelijk belangrijkste dossier uit de geschiedenis van de gemeente Hoeselt. Als uit deze verdere studie en uitwerking blijkt dat een fusie op termijn beter is voor de Hoeselaren en als blijkt dat deze legislatuur ook het goede tijdstip is om tot deze fusie over te gaan zal VLD plus de definitieve beslissing zeker ook mee goedkeuren. Politiek doe je immers niet voor jezelf, maar om met de middelen waar je over beschikt een zo goed mogelijke dienstverlening op korte en lange termijn te verzorgen voor de inwoners van je gemeente, aldus raadslid Michel Vanroy. VLD plus mandateert bij deze het schepencollege dan ook om alle medewerking te verlenen aan de verdere studie van deze mogelijke fusie door Idea Consult. De fractie VLD plus vraagt wel om ook alle gemeenteraadsleden actief te betrekken in dit verdere traject. Aan de recente werkvergadering onder de leiding van Idea Consult hebben de raadsleden van VLD plus in ieder geval een goed gevoel overgehouden. Daar kon immers constructief gedebatteerd worden over de toekomst van onze mooie gemeente en dit over de partijgrenzen heen.

Voorzitter Jordi Boulet geeft het woord vervolgens aan de fractie Best Groen.

Raadslid Mieke Claesen benadrukt namens de fractie Best Groen dat ze blij zijn dat zij burgemeester Werner Raskin samen met de oppositie hebben kunnen overtuigen om zich toch open te stellen voor een grondig onderzoek naar de voor- en nadelen van een fusie en dat hij zijn eerder negatieve houding ten opzichte van een fusie met Bilzen heeft laten varen. Zij hopen tevens dat hij inmiddels inziet dat de schuldgraad niet bepalend is voor de gezondheid van een gemeente. Want bvb. een gezin met een nieuwe energiezuinige auto en een huis op afbetaling en dus heel wat schulden staat er op lange termijn beter voor dan een gezin zonder schulden, maar met een huurhuis en een dieselauto. In Hoeselt is het nu al zo dat het grootste gedeelte - meer dan 75% - van de inkomsten uit belastingen naar algemene onkosten gaan en er dus heel weinig over blijft voor investeringen. Desondanks heeft de gemeente Hoeselt nu al één van de hoogste tarieven personenbelasting met zijn 8,50%. Een

stand alone zou volgens de fractie Best Groen op termijn dus zeer negatief kunnen zijn voor de gemeente Hoeselt, aldus raadslid Mieke Claesen. Best Groen stemt dan ook voor deze fusie.

Raadslid Mieke Claesen geeft aan dat de beide gemeenten onder het motto 'samen grenzen verleggen' de komende maanden dus samen zullen werken aan de vormgeving van een toekomstig lokaal beleid. In het besluit dat vandaag voorligt staat 'het bestuur wil de toekomst mee vormgeven en niet alleen ondergaan'. Voor Best Groen moet dit evenwel zijn 'de burger wil de toekomst mee vormgeven en niet alleen ondergaan'. Het lokaal bestuur staat voor heel wat uitdagingen en Best Groen is ervan overtuigd dat een schaalvergroting kan zorgen voor een meer professionele basis voor een degelijk lokaal beleid en dat dit meer kansen biedt om de uitdagingen van vandaag en morgen aan te gaan. Maar tegelijkertijd is Best Groen bezorgd, aldus raadslid Mieke Claesen. De eerste bekommernis gaat over de schaal van deze fusie. In de eerste perspectiefnota van maart 2021 stond dat een fusie tussen Bilzen, Hoeselt en Riemst een opportuniteit betekent met een wederzijdse meerwaarde voor de drie partners. Tegelijkertijd stelt de fractie Best Groen vast dat heel wat Riemstenaren ontgoocheld zijn dat hun gemeente geen deel zal uitmaken van de nieuwe fusie en betreuren dat deze beslissing werd genomen door hun schepencollege zonder dat de bevolking daarin werd gehoord. Voor zij die gehecht zijn aan hun mandaat is een fusie zonder Riemst misschien wel beter verteerbaar, maar Best Groen gelooft nog steeds in deze grote fusie. Niettemin de gemeente Riemst als fusiepartner afhaakte, vraagt de fractie Best Groen dan ook om de deur toch op een kier te zetten en de gesprekken open te houden. Als het gaandeweg het fusietraject toch interessant blijkt voor de Riemstenaar dan zou die open deur het nog steeds mogelijk maken om in te stappen in het lopende fusieproces. En deze kans wil Best Groen de Riemstenaar in deze fase van de fusiegesprekken zeker niet ontnemen. We moeten samen, en dat geldt zowel voor Bilzen, Hoeselt en Riemst, de struikelblokken wegwerken in alle transparantie. Best Groen dringt er dan ook op aan om verder actief te onderzoeken wat de drie partners nodig hebben om samen die weg op te gaan en om te bekijken wat kan helpen om de gesprekken met de drie gemeenten terug aan te vatten.

Een tweede bekommernis van de fractie Best Groen, aldus raadslid Mieke Claesen, is dat voorbij de focus van een fusie van twee gemeenten er vooral gedacht moet worden vanuit een focus van een fusie van 23 dorpen. Naast de administratieve inkanteling van de twee gemeenten is het een uitdaging om werk te maken van een gezamenlijk dorpenbeleid. Best Groen vindt het heel belangrijk dat daarbij ingezet wordt op de versterking van de leefbaarheid van die dorpen en die woonkernen en dat er tegelijkertijd werk gemaakt wordt van een globaal duurzaam mobiliteitsplan met vlotte verbindingen tussen de verschillende dorpen via goed uitgeruste fietspaden en een flexibel en toegankelijk net van openbaar vervoer. En in zo een plan moet er bijvoorbeeld ook plaats zijn voor goed bereikbare laadpunten voor elektrische voertuigen met voorzieningen om een auto te delen. Best Groen dringt er dan ook op aan dat er ook nu al gestart wordt met een breed overleg over de gemeenten heen om vorm te geven aan dat volwaardige dorpenbeleid.

En een derde bekommernis van Best Groen gaat over het actief betrekken van de bevolking bij de besluitvorming over een eventueel fusieproces. In de gemeentescans, die zeer recent verschenen zijn, staat dat in Bilzen maar 27% en in Hoeselt zelfs amper 18% van de inwoners vertrouwen heeft in het beleid. Dit is zowel voor Bilzen als Hoeselt onder het Vlaamse gemiddelde van 34% en dat is ver onder de gemeentes met inwoners die vertrouwen hebben in het lokale beleid en die afkloppen op 60%. Met een fusie moet men de uitdaging durven aangaan om volgende keer echt trots te kunnen zijn op een stad of een gemeente waar de meerderheid van de inwoners vertrouwen heeft in het beleid. In diezelfde gemeentescans leest raadslid Mieke Claesen ook dat in Bilzen 48% en in Hoeselt slechts 32% van de inwoners tevreden zijn over de communicatie van hun bestuur. Ook dit ligt voor beide gemeenten dus onder het Vlaams gemiddelde van 56%. En nog meer dan in te zetten op een dienst marketing met afstandscommunicatie in één richting moet men durven inzetten op echt overleg tussen burgers, beleid en administratie rond één gezamenlijke tafel. Naast de aanduiding van een transitie manager voor de bestuurlijke en administratieve inkanteling is er dan ook vooral behoefte aan een professionele procesbegeleider met ervaring in het begeleiden van gemeentelijke participatieprocessen. De fractie Best Groen vindt dan ook dat er in Hoeselt - eerder dan iemand die de communicatie van de burgemeester en het schepencollege naar de burger verzorgd - moet gezocht worden naar of dat er behoefte is aan iemand die de communicatie tussen de burgemeester, de schepenen en de burger kan verbeteren. Best Groen dringt er dan ook op aan dat enerzijds de perspectiefnota van Idea Consult van 25 maart 2021 en die van 28 juni 2021 gepubliceerd wordt zodat alle burgers daar kennis van kunnen nemen en dat er anderzijds een professionele procesbegeleider wordt aangeduid om te werken aan de actieve betrokkenheid van de bevolking bij het fusieproces.

Voorzitter Jordi Boulet geeft het woord vervolgens aan de fractie N-VA/Nieuw.

Schepen Bert Vertessen haalt aan dat de raadsleden het standpunt van N-VA/Nieuw eigenlijk al verschillende jaren kennen. Een fusie zal in vele opzichten een verademing zijn voor de gemeentelijke diensten. In een grotere structuur zal de dienstverlening erop vooruitgaan. Schepen Bert Vertessen denkt daarbij bvb. aan de dienst Mobiliteit, de dienst Milieu, de Bibliotheek, de dienst Jeugd, de dienst Toerisme, de dienst IT, de dienst Omgeving, enz. De verruiming van deze diensten zal ervoor zorgen dat de burger sneller en adequater geholpen zal worden. Maar ook dat er - door de wisselwerking tussen het personeel - een nieuwe dynamiek zal ontstaan. Een dynamiek die ook merkbaar zal zijn in een sterkere bestuurskracht om zo in elke deelgemeente de nodige projecten en investeringen sneller van de grond te krijgen. De fusiebonus van 21 miljoen zal niet volstaan om alles te kunnen uitvoeren, maar is welkom om de toekomstige fusiegemeente uit te bouwen. Maar anderzijds er is volgens schepen Bert Vertessen ook een keerzijde aan de medaille. Hoeselt mag haar eigenheid niet verliezen. Hierop wil de fractie N-VA/Nieuw dan ook inzetten komend najaar. Hij wil dan starten met een rondgang in elk kerkdorp. De N-VA wil horen wat de Hoeseltse burgers ervan vinden en wat hun noden zijn. Als politiker wordt er nu snel van uit gegaan dat de juiste beslissingen genomen worden en worden hiervoor ook de nodige budgetten voorzien. Nu de fusiegemeente eraan komt, is het echter des te belangrijker om de stem van de burger mee te nemen in de verdere gesprekken. En daar hoort ook de vrije keuze van een nieuwe naam bij alsook het samentrekken van de twee identiteiten van Bilzen en Hoeselt. Maar burgerparticipatie is in deze een must. De fractie N-VA/Nieuw wil de hete hangijzers dan ook voorop stellen: het afstemmen van de belastingreglementen, de kostelijke rioleringsprojecten om ook op het niveau van Bilzen te kunnen komen, het open houden van de Hoeseltse cultuur- en sportinfrastructuur, de lopende projecten in Hoeselt verder uitwerken en verder uitbreiden zoals de sportzone en de industriezone. Er zijn momenteel nog heel wat intercommunale kwesties die uitgeklaard moeten worden. Maar er is tijd en er wordt gewerkt naar een definitieve fusiebeslissing in december 2023. Vandaag is het startschot gegeven en de fractie N-VA/Nieuw kijkt alvast uit naar de komende jaren in dit dossier. Schepen Bert Vertessen herhaalt tot slot wat hij in 2017 reeds zei: 'Een fusie met Bilzen is als een relatie starten. Eerst wat daten, dan verliefd worden en vandaag zijn we zover dat we het samenwonen gaan bespreken.' De toekomst zal uitwijzen waar het toe leidt. De fractie N-VA/Nieuw zal vandaag de principiële beslissing tot fusie gunstig stemmen.

Voorzitter Jordi Boulet geeft aan dat er nu geluisterd zal worden naar de fractie Wij Hoeselt.

Raadslid Fons Capiot citeert Jezus Christus die 2000 jaar geleden zei 'De laatsten zullen de eersten zijn' en benadrukt - tot spijt van wie het benijdt - dat de laatsten in de rij vanavond, de raadsleden van Wij Hoeselt, de eersten waren. Zes jaar geleden diende de fractie Wij Hoeselt een voorstel in om een fusie op gang te brengen tussen Bilzen en Hoeselt. Dit voorstel was - zoals sommigen beweren - niet gebaseerd op buikgevoel, maar werd ingegeven door de Vlaamse Regering bestaande uit Open VLD, N-VA en CD&V met daarbovenop een vette premie van toenmalig minister Liesbeth Homans voor vrijwillige fusies. Waarom was dat? Wel, als je regeert moet je vooruit durven kijken, aldus raadslid Fons Capiot. De toenmalige Vlaamse Regering zag in dat een gemeentelijk apparaat in de 21ste eeuw slagvaardig, bekwaam en flexibel moet zijn om onze welvaartstaat in stand te houden. Er is deskundigheid en expertise vereist om de als maar complexere regelgeving in goede banen te leiden. Aan politici worden geen eisen gesteld wat hun vaardigheden of bekwaamheden betreft. Ze worden om de zes jaar verkozen door het volk dat zich uitsprekt over de vraag door wie ze bestuurd willen worden. Maar bij ambtenaren ligt dat anders. Die worden aangeworven. Een verhoging van het kwaliteitsniveau van het ambtelijk apparaat is een must geworden. Maar voor een kleine gemeente onbetaalbaar. En dat had de Vlaamse Regering dus goed gezien. Regeren is vooruit zien. Wel nu, dat heeft de fractie Wij Hoeselt dus ook gedaan en dit reeds in 2015, ruim 6 jaar geleden. Raadslid Fons Capiot herinnert zich de grote verontwaardiging van Open VLD in Hoeselt. Wat een onzin werd er geroepen. Hoeselt moet zijn eigenheid behouden. Hoeselt heeft geen fusie nodig. Bilzen heeft meer schulden dan Hoeselt. En zo verder... Volgens raadslid Fons Capiot heeft VLD Hoeselt - zoals haar fractieleider net heeft gezegd - een groot deel van zijn kiescampagne in 2018 gebouwd op het anti-fusieverhaal en de mensen zand in de ogen gestrooid. Terwijl N-VA minister Liesbeth Homans op 29 november 2016 op Radio 1 verklaarde dat zij Opglabeeek en Meeuwen-Gruitrode feliciteerde met hun fusie en zij vrijwillige fusies toejuichte, werd ook in Bilzen terughoudend gereageerd door toenmalig N-VA burgemeester Frieda Brepoels. Op de gemeenteraad van 6 juni 2017 van Bilzen en 22 juni 2017 van Hoeselt hoorde de fractie Wij Hoeselt geen enkel inhoudelijk argument dat tegen een fusie pleitte en toch werd een fusievoorstel verworpen. In Hoeselt werd zelfs het voorstel om een referendum te houden afgeschoten. Op 4 december 2016 vroeg de fractie Wij Hoeselt - krachtens artikel 207 van het Gemeentedecreet - hiervoor de nodige documenten op aan het

schepencollege. Het volk - dat men zegt te vertegenwoordigen - werd dat recht echter ontnomen. En erger nog... Burgemeester Werner Raskin liet in Het Belang van Limburg opschrijven elke handtekening onder de vraag naar een referendum persoonlijk te controleren. Als dat geen intimidatie was...

Voor raadslid Fons Capiot staat het principe 'dat regeren vooruitzien is' als een paal boven water. Maar sommigen hebben blijkbaar wat meer tijd nodig om tot dat intellectueel inzicht te komen. Groot was de verbazing van de fractie Wij Hoeselt dan ook dat de burgemeester van Hoeselt eerst aangaf dat hij geen professor nodig had om ons te komen vertellen dat een fusie noodzakelijk was om dan in het voorbije jaar, in 2020, samen met zijn schepencollege te beslissen om tegen een aardig bedrag een studie ter zake te laten doen. Iedereen met een beetje gezond verstand wist op voorhand wat daaruit zou komen. Het resultaat van die studie ligt er nu en het resultaat kon eigenlijk al gelezen worden in de eerste folder die Wij Hoeselt uitgaaf in 2015. Raadsleden Fons Capiot en Eddy Vandecaetsbeek van Wij Hoeselt stellen vast dat nu ook het schepencollege het licht heeft gezien en voorstander is om die fusie in gang te zetten. Als je de foto in Het Belang van Limburg zag dan zou je zowaar denken dat het idee uit de koker van de burgemeester van Hoeselt komt. Niets is echter minder waar. Dat deze burgemeester nu wel voorstander is van een fusie zou je 'voortschrijdend inzicht' kunnen noemen. Maar Wij Hoeselt noemt dit gewoon 'wat langzaam van begrip'. Er is veel tijd verloren, maar nu zou er eindelijk vaart gemaakt kunnen worden, ware het niet dat de gemeente Riemst - die intussen mee wilde aanschuiven - opnieuw de stekker eruit heeft getrokken. Die keuze vindt Wij Hoeselt zeer jammer. Immers, een grotere gemeente kan nog meer slagkracht genereren in het belang van zijn bevolking. In de wandelgangen heeft raadslid Fons Capiot evenwel vernomen dat er geen algemene consensus heerst in de gemeente Riemst. Het is dan ook om die reden dat raadslid Fons Capiot de schepencolleges en gemeenteraden van Bilzen en Hoeselt oproept om nog een ultieme poging te doen om met de gemeente Riemst open en vrij aan tafel te gaan zitten en dit over alle partijgrenzen heen. Om de gemeente Riemst vooralsnog te overtuigen - in het belang van hun bevolking - mee te doen aan een fusie. Kleine kerkdorpen hebben immers alle belang bij een fusie omdat veel meer geld naar hen kan toevloeien. In een kleine gemeente gaat 70% van de inkomsten naar de dagelijkse werking en blijft er geen geld over om te investeren in kerkdorpen. Bij een fusiegemeente blijft de nominale exploitatiekost haast hetzelfde en kan alle overige belastinggeld terugvloeien naar de kerkdorpen. Volgens raadslid Fons Capiot staat er in 2024 ook een verplichte fusie aan te komen. En dit zonder geld van de overheid. Het is toch nog altijd fijner je bruid of je bruidegom zelf te kunnen kiezen in plaats van een gearrangeerd huwelijk te moeten aangaan zonder een valies met geld.

Los daarvan stelt raadslid Fons Capiot dat het duidelijk moge zijn dat Wij Hoeselt verheugd is dat ook de andere fracties vandaag het licht zien en dat zij duidelijk instemmen om dit fusieproces aan te gaan. Hij roept op om nu geen tijd te verliezen. Volgens Professor Ackaert volstaan 6 maanden ruimschoots voor snuggere bestuurders om dit geregeld te krijgen. En raadslid Fons Capiot stelt voor om ook eens te gaan kijken bij gemeenten die al een fusie achter de rug hebben en van hen te leren. Hij roept op om zich te laten leiden door gezond verstand en niet door postjesdrang, eigenheid of welke gevoeligheden dan ook. Over eigenheid gesproken... Romershoven werd in 1147 na Christus boven het doopvont gehouden als Rommerkoer en bleef tot 1971 zelfstandig. Er was 40 jaar geleden veel tumult bij de fusie. Het scheelde niet veel of er brak een burgeroorlog uit. Thans lezen we vandaag in Het Belang van Limburg dat een Rommelaar trots is op Hoeselt. De fractie Wij Hoeselt wist dat eigenlijk al lang en de studie van Idea bevestigt dat ook. Er is nood aan kennis, expertise, structuur en vooral financiële middelen. Een kleine gemeente heeft deze middelen niet. De Hoeseltse bevolking verdient een goed bestuur. En samen met raadslid Eddy Vandecaetsbeek hoopt raadslid Fons Capiot dat dit er in 2024 samen met Bilzen gaat komen. Tot slot het onbelangrijkste, maar het meest emotionele van de hele fusieoperatie is voor raadslid Fons Capiot de naam van de nieuwe gemeente. Laat dit alstublieft geen struikelblok vormen. Vroeger zei men altijd 'als het kind maar een naam heeft'. Laat de bevolking van Bilzen en Hoeselt suggesties doen en laten we daaruit kiezen zodat we daar samen uit geraken. De fractie Wij Hoeselt keurt met veel plezier dit agendapunt goed.

Voorzitter Jordi Boulet dankt alle politieke fracties voor hun toelichting en gaat - als er geen verdere vragen of opmerkingen zijn - over naar het slotwoord van de burgemeester.

Ook burgemeester Werner Raskin dankt de raadsleden voor hun tussenkomsten in dit agendapunt. Hij benadrukt dat alle raadsleden hier samen, die als verkozenen de totale Hoeseltse bevolking vertegenwoordigen, zo dadelijk een zeer belangrijke beslissing zullen nemen die de toekomst van de inwoners kan gaan bepalen. Het is nu zeer duidelijk geworden dat het voorstel 'een fusie met Bilzen' destijds vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in de praktijk eigenlijk een onmogelijke zaak was. Deze legislatuur is er echter wel voldoende ruimte en de

nodige tijd om te overleggen over de partijgrenzen heen en om in de komende 2 jaren de bevolking hierin te betrekken. Een fusie kan alleen maar slagen als deze een draagvlak heeft binnen de ganse gemeenteraad, wat hier vanavond gebleken is. Er zou nu zelfs 1,2 miljoen euro meer binnen gehaald worden dan toen wat mooi meegenomen is. Iedereen beseft dat het Vlaamse politieke landschap de laatste 2 jaar razendsnel aan het veranderen is. En die boot mag inderdaad niet gemist worden. Hoeselt bepaalt zelf zijn toekomst en heeft nu nog recht op 21,2 miljoen euro schuldovername, waarvan maar liefst 5 miljoen euro om bijkomende investeringen te doen in de eigen gemeente. Tevens zal het provinciebestuur uiteindelijk gaan verdwijnen en wenst Vlaanderen rechtstreeks met grote gemeenten te besturen. Er komen nu reeds vanuit Vlaanderen vele bijkomende verplichtingen op de gemeente af. Daarom moet er vooruit gedacht worden en moet Hoeselt zich versterken om dit aan te kunnen, om de dienstverlening te blijven verzekeren, zelfs te optimaliseren voor de inwoners. Wat zouden deze inwoners immers zeggen indien er later verplicht overgegaan moet worden tot een fusie en er daarbij geen 21,2 miljoen euro binnengehaald wordt of dat er een verplichting komt om over te gaan tot een fusie met enkele gemeenten die eigenlijk niet bij Hoeselt passen. Men dringt daar meer en meer op aan en dit gaat gebeuren. Deze gemeenteraad is verplicht om te besturen als een goede huisvader en alle mogelijkheden te laten onderzoeken ten voordele van de welvaart van de inwoners en voor de toekomst van iedereen, aldus burgemeester Werner Raskin. Een voortzetting van deze studie zal al dan niet een fusie met zustergemeente Bilzen bepalen. De inwoners en de raadsleden hebben het recht te weten welke de mogelijke voor- en nadelen zijn. Tegen december 2023 zal er dan in eer en geweten definitief beslist kunnen worden rekening houdende met de visie van de inwoners. Burgemeester Werner Raskin roept op om dit agendapunt goed te keuren zodat een neutrale studie, volledig los van politieke inmenging, uitgevoerd door tal van deskundige specialisten kan gebeuren. Hij vraagt vervolgens de voorzitter om de besluiten voor te lezen en daarna tot de stemming over te gaan, waarbij voor hem iedereen vrij is te bepalen welke stem hij of zij zal uitbrengen.

Voorzitter Jordi Boulet beslist vervolgens over te gaan tot lezing van het besluit en wijst er nogmaals op dat de intentie tot samenvoeging gedeeld wordt door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoeselt.

De zitting wordt voor gesloten verklaard om 19u35.